

DECIZIE

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:

Judecătorii:

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Societatea comercială „Darsimid” Societatea cu răspundere limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea comercială „Darsimid” Societate cu răspundere limitată împotriva Societății comerciale „Dragoș Prefab” Societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea sumei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2018, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către Societatea cu răspundere limitată „Darsimid”,

c o n s t a t ă:

La data de 27 iunie 2016 SC „Darsimid” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva SC „Dragoș Prefab” SRL cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 29 ianuarie 2015 a încheiat cu SC „Dragoș Prefab” SRL contract de cesiune a creanței nr.647, autentificat de notarul public Oleg Gladîș.

A menționat că conform pct.1 al contractului, SRL „Darsimid” în calitate de cedent, a cedat în favoarea cesionarului SRL „Dragoș Prefab” dreptul de creanță rezultat din contractul investițional nr.2400/T din 12 ianuarie 2015 privind construcția spațiului locativ, încheiat între SRL „Darsimid” și SRL „Dansicons” privind construcția și transmiterea în proprietate de către compania SRL „Dansicons” a apartamentului nr.102 din blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. N. Testimițeanu 19/5, cu nr. cadastral 0100101.006.30.102 cu 2 camere, la etajul 16 cu suprafața totală de 123,7 m.p.

A indicat că în temeiul pct.2 al contractului de cesiune, părțile au indicat că prețul apartamentului, dreptul de proprietate asupra căruia a fost cedat, a fost stabilit la suma de 26 633,10 Euro, și care a fost achitat de către SRL „Darsimid”, prin transfer bancar către SRL „Dansicons” până la cesiunea de creanță în lei moldovenești în sumă de 527 087,69 de lei.

A susținut că în temeiul contractului de cesiune de creanță nominalizat, SRL „Dragoș Prefab” a primit creanța față de SRL „Dansicons” care constă în construcția și transmiterea în proprietate a apartamentului nr.102 din blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. N.Testimițeanu 19/5, cu nr. cadastral 0100101.006.30.102, cu obligația

corelativă de plată a prețului bunului în mărime de 527 087,69 de lei rezultată din contractul investițional, executată ca urmare a achitării de către SRL „Darsimid”.

A declarat că conform art.556 alin.(1) și (5) Cod Civil, o creanță transmisibilă și sesizabilă poate fi cesionată de titular (cedent) unui terț (cesionar) în baza unui contract. Din momentul încheierii unui astfel de contract, cedentul este substituit de cesionar în drepturile ce decurg din creanță. Cesiunea de creanță trebuie să fie încheiată în forma cerută pentru actul juridic în al cărui temei s-a născut creanța cesionată. Potrivit art.558 Cod Civil drepturile de creanță se transmit cesionarului așa cum există în momentul transmiterii. O dată cu cesiunea creanței, asupra cesionarului trec garanțiile și alte drepturi accesorii.

A afirmat că raportând prevederile legale incidente cesiunii de creanță și a naturii juridice a acestui instrument juridic de modificare a părților raportului obligațional, către SRL „Dragoș Prefab” a fost cesionată creanța rezultată din contractul investițional nr.2400/T din 20 ianuarie 2015, care presupune pe lângă creanța manifestată prin construcția apartamentului indicat și transmiterea în proprietate a acestuia și obligația corelativă de achitare a prețului apartamentului, obligație care nu a fost executată în nici un mod de către SRL „Dragoș Prefab” și care este exigibilă de către SRL „Darsimid” în calitate de cesionar.

A mai afirmat că până la moment SRL „Dragoș Prefab” nu și-a îndeplinit obligația rezultată din cesiunea de creanță, de achitare a prețului apartamentului în mărime de 527 087,69 de lei, motiv ce l-a determinat să înainteze prezenta cerere de chemare în judecată.

A declarat că prin dobândirea dreptului de proprietate asupra unui imobil, fără achitarea prețului acestuia față de cesionar, din partea SRL „Dragoș Prefab” se admite de fapt o îmbogățire fără justă cauză a acesteia, or legea interzice dobândirea între persoane juridice cu scop lucrativ a bunurilor, cu titlu gratuit. Conform art.1389 alin.(1,2) Cod Civil, persoana care fără temei legal sau contractual a dobândit ceva (acceptant) ca urmare a executării unei prestații de către o altă persoană (prestator) sau a realizat în alt mod o economie din contul altuia este obligată să restituie acestei alte persoane ceea ce a primit sau a economisit.

A menționat că în vederea soluționării extrajudiciare a litigiului apărut și punerii SRL „Dragoș Prefab” în întârziere conform art.617 Cod civil, SRL „Darsimid” a înaintat către SRL „Dragoș Prefab” notificarea din 26 mai 2016, recepționată de pârât la data de 30 mai 2016, însă pârâtul nu a întreprins careva măsuri privind achitarea sumelor pretinse și nici nu a comunicat careva informații în acest sens.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău (sediul Rîșcani) din 02 octombrie 2017, acțiunea a fost respinsă ca neântemeiată.

La data de 20 octombrie 2017, SC „Darsimid” SRL, prin intermediul avocatului Vitalie Onofrei a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău (sediul Rîșcani) din 02 octombrie 2017, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017 nu a fost dat curs cererii de apel depusă de SC „Darsimid” SRL, prin intermediul avocatului Vitalie Onofrei, fiind acordat apelantei termen de 10 zile, din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 11859 de lei, concomitent, comunicându-i-se despre posibilitatea

restituirii apelului în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel. Totodată, instanța de apel a stabilit ședința de soluționare a chestiunii privind punerea pe rol a cererii de apel pentru data de 25 ianuarie 2018, ora 11:00.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2018, a fost restituită cererea de apel depusă de către SC „Darsimid” SRL, prin intermediul avocatului Vitalie Onofrei cu toate înscrisurile anexate la aceasta, pe motiv că apelanta nu a executat indicațiile stabilite prin încheierea din 23 noiembrie 2017, și anume nu a prezentat în termen cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat.

La data de 08 februarie 2018, în termenul prevăzut de lege, SC „Darsimid” SRL, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2018, solicitând admiterea recursului cu casarea încheierii recurate.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2018, o consideră neântemeiată și pasibilă a fi casată, deoarece prin menținerea acesteea i se îngrădește dreptului de acces la justiție.

A susținut ca fiind eronată concluzia instanței de apel în încheierea contestată precum că încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017 a fost expediată la data de 25 decembrie 2017 prin intermediul poștei electronice avocatului Vitalie Onofrei, deoarece încheierea a fost expediată la data de 09 ianuarie 2018.

A indicat că începând cu data de 31 decembrie 2017, a fost reziliat contractul de asistență juridică încheiat cu BAA „Pe lângă Institutul de Reforme Penale”, în temeiul căruia Vitalie Onofrei acorda asistență juridică și reprezenta interesele SC „Darsimid” SRL.

A susținut că SC „Darsimid” SRL nu i-a fost comunicată încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017, în ordinea stabilită de art. 100 alin. (1) Codul de procedură civilă și nu a știut de emiterea acesteia.

A considerat că cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat, expediate prin intermediul oficiului poștal la data de 19 ianuarie 2018, au fost depuse în termenului stabilit de instanța de apel.

La data de 23 februarie 2018 în adresa SRL „Dragoș Prefab” a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către SC „Darsimid” SRL cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neântemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii recurate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 02 octombrie 2017, la data de 20 octombrie

2017, SC „Darsimid” SRL, prin intermediul avocatului Vitalie Onofrei, a contestat-o cu apel nemotivat.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 23 noiembrie 2017 nu a dat curs cererii de apel depuse de către SC „Darsimid” SRL, prin intermediul avocatului Vitalie Onofrei, și a acordat apelantei termen de 10 zile, din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 11859 de lei, concomitent, comunicându-i-se despre posibilitatea restituirii apelului în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel. Totodată, instanța de apel a stabilit ședința de soluționare a chestiunii privind punerea pe rol a cererii de apel pentru data de 25 ianuarie 2018, ora 11:00.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii respective a fost recepționată de către reprezentantul recurente, avocatul Vitalie Onofrei, prin intermediul poștei electronice la data de 25 decembrie 2017, ora 20:22 (f.d.75).

Respectiv termenul de înlăturare a neajunsurilor apelului, stabilit prin încheierea instanței de apel, a început a curge din data de 26 decembrie 2017, din ziua imediat următoare datei comunicării încheierii și a expirat la data de 04 ianuarie 2018.

Astfel, instanța de recurs constată, că apelanta a omis termenul legal de înlăturare a neajunsurilor cererii de apel indicate în încheierea instanței de apel din data de 23 noiembrie 2017, or, în condițiile expuse, apelanta cât și avocatul acesteia, cunoscând despre soluția pronunțată de instanța de apel, a depus apelul motivat și dovada achitării taxei de stat la data de 19 ianuarie 2018, prin intermediul oficiului poștal, peste termenul stabilit de instanța de apel.

Urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2018 a fost restituit apelul declarat de către SC „Darsimid” SRL cu toate înscrisurile anexate la acesta pe motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1) CPC.

În conformitate cu art. 369 alin.(1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea de apel dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. art.368 alin.(1) CPC.

Conform art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 364 alin.(1) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Având la bază prevederile normei de drept procedural citate și circumstanțele pricinii probate prin materialele anexate la dosar, Colegiul menționează că instanța de apel corect a restituit cererea de apel declarată de către SC „Darsimid” SRL, or, recurenta-apelantă nu a executat în termen indicațiile instanței de apel stabilite prin încheierea din 23 noiembrie 2017.

La caz, Colegiul reiterează că, potrivit art.100 alin.(1) CPC, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului

judecătorească sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Totodată, potrivit art. 105 alin. (1) CPC, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

Alin. (1¹) art. 105 CPC, prevede că, citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte.

Instanța de recurs consideră oportun de a menționa că potrivit dispozițiilor art. art. 14, 16 CPC în lumina interpretărilor date de CtEDO principiului preeminenței dreptului, actele de dispoziție judecătorească, în speță, încheierea judecătorească potrivit căreia s-a instituit obligația de a prezentat cererea de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii, este obligatorie atât pentru participanții la proces, cât și instanței de judecată, care a emis actul în cauză, obligație care se regăsește și în principiile fundamentale a procesului civil, art. art. 9, 26 CPC, neexecutare a căreia afectează atât aparențele de imparțialitatea obiectivă a instanței, cât și cele de echitate a procesului judiciar.

Totodată, instanța de recurs menționează că principiul disponibilității participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale stabilite la art. 61 CPC, este afectat în pricină în condițiile în care pe parcursul unei perioade îndelungate din data depunerii cererii de apel la 20 octombrie 2017 până la data ședinței judiciare acordată de instanță, apelanta cât și avocatul acesteia cunoscând despre obligativitatea prezentării apelului motivat, nu au luat cunoștință cu materialele pricinii în vederea familiarizării cu motivele abordate de instanță la emiterea hotărârii, obligație ce aparține acestora potrivit Legii procedurale și nu au prezentat cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat în termenul stabilit.

În această ordine de idei Colegiul relevă că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței, trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte, în conformitate cu art. 110 CPC, iar dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător), în conformitate cu art. 113 alin. (1) CPC.

Colegiul reține că în conformitate cu art. 10 CPC, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Nu poate fi admis argumentul recurentei SC „Darsimid” SRL precum că nu i-a fost comunicată încheierea instanței din 23 noiembrie 2017, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, deoarece la materialele cauzei este dovada recepționării de către avocatul Vitalie Onofrei a încheierii respective. Astfel era de obligația avocatului de a transmite apelantului actul judecătorească primit.

În consecință, Colegiul conchide că instanța de apel corect a constatat precum că apelanta nu a executat în termen indicațiile instanței de apel conform încheierii din 23 noiembrie 2017, deoarece art. 369 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, fiind o normă imperativă, nu lasă aplicarea sancțiunilor procedurale la discreția instanței.

Argumentul recurentei în vederea casării încheierii recurate precum că la data de 31 decembrie 2017 a fost reziliat acordul de asistență juridică încheiat cu avocatul Vitalie Onofrei, Colegiul îl consider neântemeiat, or, instanței nu i s-a adus la cunoștință acest fapt, iar la materialele cauzei nu au fost prezentate acte confirmative la cele declarate.

Alte argumente invocate de recurentă la fel nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat, în condițiile când instanța de apel s-a conformat prevederilor legale la restituirea cererii de apel. De altfel, părțile urmează să-și valorifice drepturile garantate de lege în termenul stabilit, aspect specific și speței.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurenta SC „Darsimid” SRL sunt neântemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel din 25 ianuarie 2018.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către examinând recursul declarat de către Societatea comercială „Darsimid” Societatea cu răspundere limitată,

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea comercială „Darsimid” Societate cu răspundere limitată împotriva Societății comerciale „Dragoș Prefab” Societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic